

PLAN ROZWOJU GOSPODARKI WODĄ NA TERENACH WIEJSKICH NA LATA 2022-2030 DLA POWIATU MIĘDZYRZECKIEGO

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Instytucja Zarządzająca PROW na lata 2014 – 2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Publikacja opracowana w ramach działania „Lokalne Partnerstwo ds. Wody (LPW)” przez Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Opracowanie:

dr hab. inż. Andrzej Greinert prof. UZ

dr inż. Jakub Kostecki

dr hab. inż. Sylwia Myszograj, prof. UZ

dr inż. Ewelina Płuciennik - Koropczuk

Uniwersytet Zielonogórski
Instytut Inżynierii Środowiska
ul. Z. Szafrana 15
65-246 Zielona Góra
e-mail: sekretariat@iis.uz.zgora.pl

Zdjęcie na okładce: Jezioro Szarcz, fot. Anita Jakubaszek

Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku

Kalsk 91, 66-100 Sulechów

Centrala: 68 385 20 91

Sekretariat: 68 385 20 91 (wew. 301)

e-mail: sekretariat@lodr.pl

copyright by Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku 2022

Spis treści

1. Wstęp	4
2. Dokumenty strategiczne	11
3. Diagnoza zasobów wodnych	12
4. Rolnictwo.....	22
5. Środowisko	22
6. Społeczeństwo.....	25
7. Inne potrzeby/problemy	28
8. Cele strategiczne	28
9. Lista inwestycji i lokalnych działań do podjęcia w powiecie	29
10. Wykorzystane materiały.....	33

1. Wstęp

Charakterystyka powiatu

Powiat międzyrzecki znajduje się w środkowo-wschodniej części województwa lubuskiego, sąsiadując z powiatami: gorzowskim, strzelecko-drezdeneckim, międzychodzkiem, nowotomyskim, świebodzińskim i sulęcińskim.

Rys. 1. Powiat międzyrzecki i graniczące z nim powiaty (na bazie mapy Geoportal.pl)

Powiat tworzy 6 gmin, w tym:

- 3 gminy miejsko-wiejskie: Międzyrzecz, Skwierzyna i Trzciel,
- 3 gminy wiejskie: Bledzew, Przytoczna i Pszczew.

Powiat zajmuje powierzchnię 1388 km², co stanowi 9,9% powierzchni województwa. W powiecie znajdują się 3 miasta, 108 miejscowości i 74 sołectwa. Obszary wiejskie w powiecie utworzone są przez 3 gminy, w ramach których obecnych jest 105 miejscowości wiejskich.

Według danych z 30 czerwca 2021 r., powiat międzyrzecki liczył 56 863 mieszkańców, z czego 52,9% stanowiły kobiety (28 819), a 47,1% mężczyźni (28 044). Ludność wiejska stanowiła w tym czasie 48,4%, a miejska 51,6% ogółu populacji powiatu. Gęstość zaludnienia powiatu wynosiła 41 mieszkańców na 1 km². Ludność powiatu stanowiła 5,7% populacji województwa.

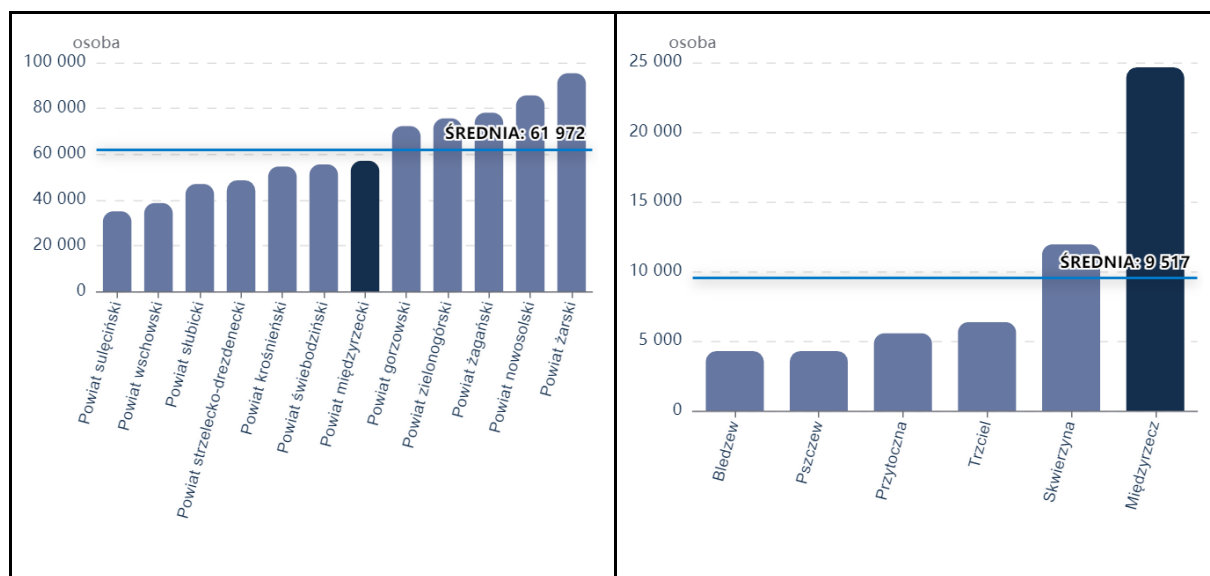
Podstawowe dane dla gmin powiatu:

- Międzyrzecz: LM 24657 (pow. 315 km², liczba miejscowości 20, liczba sołectw 18),
- Skwierzyna: LM 11948 (pow. 285 km², liczba miejscowości 17, liczba sołectw 7),
- Trzciel: LM 6356 (pow. 178 km², liczba miejscowości 18, liczba sołectw 12),
- Bledzew: LM 4281 (pow. 247 km², liczba miejscowości 17, liczba sołectw 12),
- Przytoczna: LM 5562 (pow. 185 km², liczba miejscowości 22, liczba sołectw 14),
- Pszczew: LM 4287 (pow. 178 km², liczba miejscowości 14, liczba sołectw 12).

Pod względem przyrodniczym, powiat jest częścią regionów fizycznogeograficznych: Kotliną Gorzowską, Bruzda Zbąszyńską, Pojezierze Łagowskie i Pojezierze Poznańskie. Charakteryzuje się zróżnicowaną rzeźbą terenu ukształtowaną przez działalność lodowca skandynawskiego i jego wód roztopowych. Różnorodność warunków naturalnych, dobry stan środowiska, czyste jeziora i lasy wpływają na atrakcyjność turystyczną powiatu.

Rys. 2. Podział administracyjny powiatu międzyrzeckiego na gminy (na bazie mapy Geoportal.pl)

Rys. 3. Liczba ludności w powiecie międzyrzeckim i w poszczególnych gminach powiatu (Statystyczne Vademecum Samorządowca, GUS 2020)

Uwarunkowania przyrodnicze powiatu

Obszar powiatu międzyrzeckiego jest zalesiony w 52,7%. Grunty leśne ogółem zajmowały w 2020 r. powierzchnię 75 062,02 ha. Powierzchnia ta była zdominowana przez grunty leśne publiczne, których powierzchnia ogółem wynosiła w 2020 r. 72 883,02 ha. Grunty leśne prywatne zajmowały wówczas powierzchnię 2 179,00 ha.

Użytki rolne ogółem stanowiły w 2020 r. 29,1% powierzchni powiatu, zajmując 40,4 tys. ha. Zdecydowana ich większość była zagospodarowana jako grunty orne (32,3 tys. ha), będące pod zasiewami. Trwałe użytki zielone zajmowały powierzchnię 6,8 tys. ha, co stanowiło 4,9% powierzchni powiatu.

Obszary cenne przyrodniczo obejmują ekosystemy łąkowe i leśne, ukształtowane na glebach pochodzenia organicznego, a także na glebach mineralnych o dobrej charakterystyce gospodarki wodnej. Ochronie z mocy Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych podlegają również kompleksy gleb o najlepszych klasach bonitacyjnych I-IVa. Występują one w większych obrysach w środkowej i południowej części powiatu, w dolinach rzecznych Warty i Obry, wzdłuż mniejszych cieków wodnych i na licznych terenach przyjeziornych.

Na terenie powiatu międzyrzeckiego znajduje się: siedem rezerwatów przyrody, dwa parki krajobrazowe, dwa zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, siedem obszarów chronionego krajobrazu (H Międzychód, Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierze Sławskie, Pradolina Obry i Rynna Zbąszyńska, I Międzyrzecz-Trzciel, Rynna Paklicy i Ołoboku pozostają wykreślona z rejestru), siedem fragmentów obszarów Natura 2000 (z czego dwa obszary specjalnej ochrony) oraz 60 użytków ekologicznych. Według danych z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim (wg stanu na 10 lutego 2022 r.) na terenie powiatu międzyrzeckiego znajdują się 223 pomniki przyrody. Są to głównie pojedyncze drzewa i grupy drzew. Szczegółowe zestawienie form prawnie chronionych przedstawiono w tabeli 1.

Na obszarze powiatu znajdują się wyznaczone przez IBS PAN Korytarze Ekologiczne o znaczeniu regionalnym i międzynarodowym:

- Lasy Wielkopolskie - Bory Zielonogórskie KPdC-21D (obszar korytarzowy o randze krajowej).
- Lasy zachodniej Wielkopolski KPnC-19A (obszar korytarzowy o randze krajowej).

Tabela 1. Ważniejsze obszary prawnie chronione w granicach powiatu międzyrzeckiego.

Nazwa	Data utworzenia	Kod
Rezerwat przyrody		
Jeziora Gołyńskie	1972	PL.ZIPOP.1393.RP.233
Czarna Droga	1972	PL.ZIPOP.1393.RP.270
Nietoperek	1980	PL.ZIPOP.1393.RP.385
Jezioro Wielkie	1991	PL.ZIPOP.1393.RP.596
Dąbrowa na Wyspie	1996	PL.ZIPOP.1393.RP.608
Rybojady	1996	PL.ZIPOP.1393.RP.644
Bagno Leszczyzny	2009	PL.ZIPOP.1393.RP.1222
Obszary chronionego krajobrazu		
Dolina Jeziornej Strugi	2003	PL.ZIPOP.1393.OCHK.542
Dolina Obry	2003	PL.ZIPOP.1393.OCHK.545
Dolina Warty i Dolnej Noteci	2003	PL.ZIPOP.1393.OCHK.551
Gorzycko	2003	PL.ZIPOP.1393.OCHK.558

Pojezierze Lubniewicko-Sulecińskie	2003	PL.ZIPOP.1393.OCHK.600
Rynny Obrzycko-Obrzańskie	2003	PL.ZIPOP.1393.OCHK.616
Zbąszyńska Dolina Obry	2003	PL.ZIPOP.1393.OCHK.628
Parki krajobrazowe		
Pszczewski Park Krajobrazowy	1986	PL.ZIPOP.1393.PK.41
Miedzichowski Park Krajobrazowy	1986	PL.ZIPOP.1393.PK.153
Natura 2000 - Specjalne obszary ochrony		
Rynna Jezior Obrzańskich	2008	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH080002.H
Dolina Leniwej Obry	2008	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH080001.H
Nietoperek	2008	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH080003.H
Skwierzyna	2011	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH080041.H
Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej	2011	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH080032.H
Natura 2000 - Obszary specjalnej ochrony		
Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry	2007	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB080005.B
Puszcza Notecka	2007	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB300015.B
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe		
Kijewickie Kerki	2007	PL.ZIPOP.1393.ZPK.34
Uroczyska Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego	1997	PL.ZIPOP.1393.ZPK.345
Użytek ekologiczny		
Łąki	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803012.10
Przy Rowie	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803012.11
Jeleniec	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803012.12
Bagno I	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803012.13
Odnoga	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803012.14
Bagno II	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803012.15
Przy Linii	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803012.16
Koło Młyna	2004	PL.ZIPOP.1393.UE.0803012.17
Jeziorna	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803012.1
Nad Obrą	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803012.2
Przy Obrze	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803012.3
Narożnik	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803012.4
Torfowisko	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803012.5
Na Linii	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803012.6
Długie Torfowisko	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803012.7
Bagienko	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803012.8
Suche Bagno	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803012.9
Pastwiska	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803023.218
Kwiecie	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803023.219
Kalsko	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803023.220
Bagna Nad Jeziorem Głębokie	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803023.221
Mokradefka	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803023.222
Nad Jeziorem Nietoperek	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803023.223
Pasek	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803023.224
Nad Kanalem	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803023.225
Miedzianka	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803023.226

Nad Paklicą	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803023.227
Sosnówka	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803023.228
Skoki	2004	PL.ZIPOP.1393.UE.0803023.229
Głębokie	2004	PL.ZIPOP.1393.UE.0803023.230
Łąki Rojewskie	2004	PL.ZIPOP.1393.UE.0803023.231
Duże Bagno	2004	PL.ZIPOP.1393.UE.0803023.232
Zalesione Kalsko	2004	PL.ZIPOP.1393.UE.0803023.233
Biały Domek	2007	PL.ZIPOP.1393.UE.0803023.234
Łąki Kęszyckie	2007	PL.ZIPOP.1393.UE.0803023.235
Kępa Nadwarciańska	2004	PL.ZIPOP.1393.UE.0803032.265
Kępa Krasne Dłusko	2004	PL.ZIPOP.1393.UE.0803032.266
Nad Gołyniem	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803042.260
Oczko	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803042.261
Nad Jeziorem Stobno	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803042.262
Nad Obrą	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803042.263
Użytek ekologiczny w Świechocinie	2003	PL.ZIPOP.1393.UE.0803042.264
Świniary	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803053.277
Dobrojewo	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803053.278
Uszcza	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803053.279
Bagno	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803053.280
Małe Łąki	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803053.281
Między Liniami	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803053.282
Bagno	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803053.283
Leszczyny	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803053.284
Bagno Przy Torach	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803053.285
Staw Raby	2004	PL.ZIPOP.1393.UE.0803053.286
Bagienko Zamyślin	2009	PL.ZIPOP.1393.UE.0803053.287
Wyspa Na Jeziorze Młyńskie	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803063.354
Dwie Wyspy Na Jeziorze Lutol	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803063.355
Panowice	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803063.356
Nad Wielkim	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803063.357
Bagienka	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803063.358
Łąki Nad Jeziorem Wielkim I Obrą	2002	PL.ZIPOP.1393.UE.0803063.359

Uwarunkowania rolnicze powiatu

Powiat międzyrzecki odznacza się relatywnie słabymi glebami na tle ogółu województwa, z czego 50,2% stanowią grunty klas bonitacyjnych V i VI, 33,2% – IV, 16,1% - III i 0,5 – II.

Według danych Powszechnego Spisu Rolnego (PSR) z 2020 r. w powiecie funkcjonowało wówczas 1600 gospodarstw rolnych ogółem, z tego 1600 o powierzchni powyżej 1 ha. Dużą liczbę stanowiły gospodarstwa małe o powierzchni 1-5 ha (600) i największe, > 15 ha (500). Średnia powierzchnia gospodarstwa ogółem wynosiła 27,3 ha, z czego 25,4 ha użytków rolnych ogółem. Jest to znacząca zmiana względem PSR z 2010 r., kiedy to te wskaźniki wynosiły odpowiednio 18,3 i 14,5 ha.

W zakresie charakterystyki powierzchni użytków rolnych, według wstępnych wyników Powszechnego Spisu Rolnego (PSR) z 2020 r., na 43,5 tys. ha gruntów gospodarstw rolnych ogółem, kolejne kategorie zajmowały:

- użytki rolne ogółem – 40,4 tys. ha (z tego 39,7 tys. ha w dobrej kulturze rolnej),
- grunty pod zasiewami – 32,3 tys. ha,
- grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi – 0,4 tys. ha,
- uprawy trwałe – 0,2 tys. ha,
- łąki trwałe – 6,1 tys. ha,
- pastwiska trwałe – 0,7 tys. ha,
- pozostałe użytki rolne – 0,7 tys. ha,
- lasy i grunty leśne – 1,3 tys. ha,
- pozostałe grunty – 1,5 tys. ha.

Względem danych z PSP z 2010 r. zwiększyła się nieznacznie powierzchnia gruntów pod zasiewami, a o ok. 20% łąk trwałych, zmniejszyła się powierzchnia gruntów w pozostałych kategoriach użytkowania rolniczego. Świadczy to o podejmowaniu działań intensyfikujących produkcję rolną na gruntach o dobrej jakości, przy jednoczesnej rezygnacji z uprawy w okresie 2010-2020 na gruntach słabej jakości. W powiecie, według danych PSR z 2020 r., gospodarstwa rolne ogółem pogrupowano według grup obszarowych:

- ogółem – 43,5 tys. ha,
- do 1 ha – 0,1 tys. ha,
- 1-5 ha – 1,9 tys. ha,
- 5-10 ha – 2,5 tys. ha,
- 10-15 ha – 1,8 tys. ha,
- 15 ha i więcej – 37,2 tys. ha.

Struktura produkcji roślinnej kształtowała się wg PSR 2020 jak poniżej:

- zboża razem – 23,4 tys. ha (nieco mniejszy poziom niż w PSR 2010),
- ziemniaki – 0,2 tys. ha (ponad trzykrotnie mniej niż w PSR 2010),
- buraki cukrowe – brak w spisie (20,77 ha w PSR 2010),
- rzepak i rzepik – 2,9 tys. ha (mniej o ok. 25% niż w PSR 2010),
- warzywa gruntowe – 0,1 tys. ha (mniej o ok. 40% niż w PSR 2010).

Pogłowie zwierząt gospodarskich w sztukach dużych ogółem, według danych PSR z 2010 r., wynosiło w powiecie 17 649, z czego 16 986 w gospodarstwach indywidualnych. Zwierzęta gospodarskie były utrzymywane w 954 gospodarstwach ogółem.

Dane PSR 2020 wskazują na utrzymywanie w gospodarstwach rolnych powiatu 5,8 tys. szt. bydła ogółem (5,6 tys. szt. w gospodarstwach indywidualnych), w tym 2,4 tys. krów (2,3 tys. w gosp. indyw.). Poza tym odnotowano 42,4 tys. szt. trzody chlewnej ogółem (42,4 tys. w gosp. indyw.), w tym 2,1 tys. loch (2,1 tys. w gosp. indyw.), 388,5 tys. szt. drobiu ogółem (342,0 tys. w gosp. indyw.), w tym 117,4 tys. szt. drobiu kurzego (70,8 tys. w gosp. indyw.).

W powiecie międzyrzeckim w PSR 2020 odnotowana została struktura użycia nawozów mineralnych na 1 ha użytków rolnych (UR) rocznie:

- nawozy mineralne ogółem – 111,0 kg,
- nawozy azotowe – 69,0 kg,
- nawozy fosforowe – 17,4 kg,
- nawozy potasowe – 24,6 kg,
- nawozy wapniowe – 62,6 kg.

W porównaniu z PSR 2010 na podobnym poziomie kształtowało się zużycie nawozów azotowych i fosforowych, natomiast wzrosło potasowych i wapniowych. W kontekście poprawy gospodarki wodnej zauważyć należy fakt zwiększenia zużycia nawozów wapniowych (z 26,5 do 62,6 kg na 1 ha UR), pełniących rolę strukturotwórczą wobec gleb. Przekłada się to na wzmocnienie możliwości retencjonowania wody w glebach.

Na cele nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych w powiecie międzyrzeckim pobierano w 2017 r. wodę w ilości 1 850 dam³ (w tym 0 dam³ do nawadniania i 1 850 dam³ do napełniania stawów), co stanowiło 46,1% zużycia ogółem. Powierzchnia napełnianych stawów rybnych wynosiła wówczas 110 ha. W przeliczeniu na 1 ha nawadnianych napełnianych stawów rybnych dawało to w 2017 r. wskaźnik 16,8 dam³.

W 2020 r., według raportów IUNG-PIB, województwo lubuskie było jednym z bardziej zagrożonych suszą rolniczą w Polsce. W stosunku do większości upraw było wymienione jako czwarte (po województwach zachodniopomorskim, pomorskim i wielkopolskim), zarówno pod względem udziału gmin zagrożonych w ogólnej ich liczbie w województwie, jak udziału powierzchni zagrożonej. Złą sytuację odzwierciedla też Klimatyczny Bilans Wodny (KBW), na podstawie którego dokonywana jest ocena stanu zagrożenia suszą.

Wskaźnik KBW wyznaczony przez IUNG-PIB, dla powiatu międzyrzeckiego w roku 2020 wskazywał na duży poziom zagrożenia suszą w powiecie. Najdłuższy okres zagrożenia charakteryzował gminy: Bledzew, Międzyrzecz, Przytoczna, Pszczew i Skwierzyna (raporty 1-6), nieco krótszy - gminę Trzciel (raporty 1-4). Dane IUNG-PIB zestawiono w tabeli 2.

Tabela 2. Klimatyczny Bilans Wodny w 2020 r. dla powiatu międzyrzeckiego (IUNG-PIB).

Powiat międzyrzecki	KBW średnia ważona w okresach raportów IUNG-PIB (2012), mm									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Gmina Bledzew	-149,5	-148,6	-143,0	-141,7	-140,1	-124,2	-114,2	-133,3	-123,6	-128,2
Gmina Międzyrzecz	-146,4	-145,9	-142,3	-135,9	-128,7	-125,0	-97,8	-120,0	-117,2	-123,3
Gmina Przytoczna	-149,9	-150,5	-149,0	-141,0	-143,2	-130,5	-100,7	-120,9	-120,1	-101,2
Gmina Pszczew	-147,5	-145,9	-145,7	-141,6	-138,3	-128,5	-86,5	-109,6	-106,6	-103,7
Gmina Skwierzyna	-151,8	-151,1	-147,1	-145,2	-152,4	-131,7	-100,4	-119,9	-110,2	-102,6
Gmina Trzciel	-144,6	-142,3	-141,9	-137,2	-125,1	-125,0	-89,9	-116,0	-103,0	-105,1

Objaśnienia: Raport 1: 21.03-20.05, Raport 2: 01.04-31.05, Raport 3: 11.04-10.06, Raport 4: 21.04-20.06, Raport 5: 01.05-30.06, Raport 6: 11.05-10.07, Raport 7: 21.05-20.07, Raport 8: 01.06-31.07, Raport 9: 11.06-10.08, Raport 10: 21.06-20.08

x	zagrożenie wystąpienia suszy	x	nie dotyczy w danym okresie
---	------------------------------	---	-----------------------------

Charakterystyka partnerstwa

Głównym celem działania Lokalnych Partnerstw ds. Wody (LPW) jest wsparcie współpracy i zainicjowanie kontaktów między lokalnym społeczeństwem, a instytucjami i urzędami w zakresie poprawy gospodarki wodnej na obszarach wiejskich, ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa. Ustalono, że partnerstwa powstawać będą na poziomie powiatów, które stanowią istotne obszary geograficzne do podejmowania działań strategicznych. W województwie lubuskim projekt Lokalnego Partnerstwa Wodnego realizowany jest w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR).

Skład instytucjonalny i osobowy LPW w powiecie międzyrzeckim na podstawie deklaracji współpracy (na dzień 01.03.2022 r.) jest następujący:

- Powiat Międzyrzecki - Starosta Powiatu międzyrzeckiego Agnieszka Olender,
- Gmina Bledzew - Wójt Gminy Bledzew Małgorzata Musiałowska,
- Gmina Międzyrzec - Burmistrz Międzyrzecza Remigiusz Lorenz,
- Gmina Przytoczna - Wójt Gminy Przytoczna Bartłomiej Kucharyk,
- Gmina Pszczew - Wójt Gminy Pszczew Józef Piotrowski,
- Gmina Skwierzyna - Burmistrz Skwierzyny Wojciech Kowalewski,
- Gmina Trzciel - Burmistrz Trzciela Jarosław Kaczmarek.

Realny wpływ na gospodarowanie wodą w powiecie międzyrzeckim zgodnie ze swoimi kompetencjami mają wszyscy członkowie LPW.

Powiat wykonuje zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie, m.in. edukacji publicznej, kultury fizycznej i turystyki, gospodarki wodnej, ochrony środowiska i przyrody, rolnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego oraz ochrony przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania powiatowego magazynu przeciwpowodziowego, przeciwpożarowej i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska.

Każda z wymienionych gmin jako jednostka samorządu terytorialnego realizuje zadania publiczne służące zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej, m.in. w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej.

2. Dokumenty strategiczne

Diagnoza obszaru, identyfikacja potrzeb i problemów powinna być zgodna z dokumentami strategicznymi. Lista aktualnych dokumentów strategicznych odnoszących się do gmin i powiatu, których treści mają znaczenie dla gospodarki wodą na terenie powiatu:

- Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030; Uchwała Sejmiku Województwa Lubuskiego XXVIII/397/21 z dnia 15 lutego 2021 r.
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego; Uchwała Sejmiku Województwa Lubuskiego XLI/667/18 z dnia 23 kwietnia 2018 r.
- Program Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Międzyrzeckiego; Uchwała Rady Powiatu Nr XXVIII/106/2001 z dnia 24 października 2001 r., z późn. zm.
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Międzyrzeckiego Powiatu Międzyrzeckiego; Uchwała Rady Powiatu Nr XX/147/04 z dnia 30 czerwca 2004 r., z późn. zm.
- Projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły.
- Strategia rozwoju ponadlokalnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Gorzowa Wielkopolskiego 2030.
- Lokalna Strategia Rozwoju Krainy Szlaków Turystycznych 2009-2015 sporządzona dla Stowarzyszenia „Kraina Szlaków Turystycznych – Lokalna Grupa Działania”.
- Projekt Strategii Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022-2026; w fazie konsultacji społecznych
- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Bledzew na lata 2007-2013.
- Program ochrony środowiska dla Gminy Bledzew na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027; Uchwała Rady Gminy nr XV/112/20 z dnia 11 lutego 2020 r.
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego na lata 2011-2020 dla Gminy Przytoczna; Uchwała Rady Gminy Nr XIII/74/2011 z dnia 28 października 2011 r., z późn. zm.

- Projekt Strategii Rozwoju Gminy Przytoczna na lata 2021-2027; w fazie konsultacji społecznych.
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Pszczew; Uchwała Rady Gminy Nr XXXVI.223.2013 z dnia 30.12.2013 r.
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Międzyrzecz na lata 2011-2020; Uchwała Rady Gminy nr XVIII/129/12 z dnia 27 marca 2012 r., z późn. zm.
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Skwierzyna na lata 2016-2022; Uchwała Rady Miasta nr XV/109/15 z dnia 3 grudnia 2015 r., z późn. zm.
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Skwierzyna na lata 2023-2030 oraz Program Rewitalizacji Gminy Skwierzyna na lata 2024-2030 - w opracowaniu.
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Trzciel na lata 2016-2023; Uchwała Rady Miejskiej nr XIII/84/2015 z dnia 17 grudnia 2015 r., z późn. zm.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bledzew; Uchwała Rady Gminy nr I/127/20 z dnia 27 marca 2020 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bledzew.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Przytoczna; Uchwała Rady Gminy nr XXVII/169/2013 z dnia 28 marca 2013 r., z późn. zm.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pszczew; Uchwała Rady Gminy nr XII.72.2019 z dnia 26 czerwca 2019 r.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzyrzecz; Uchwała Rady Miasta nr XXVI/231/20 z dnia 27 października 2020 r.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Skwierzyna; Uchwała Rady Miasta nr XXX/235/21 z dnia 18 lutego 2021 r., z późn. zm.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzciel; Uchwała Rady Miejskiej XIV/126/00 z dnia 25 lutego 2000 r., z późn. zm.
- Program Ochrony Środowiska na lata 2017-2020 z perspektywą do 2023 dla Gminy Przytoczna; w fazie konsultacji.
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Międzyrzecz na lata 2020-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Skwierzyna na lata 2021-2024; Uchwała Rady Miasta nr XLIV/339/21 z dnia 21 grudnia 2021 r.
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Trzciel na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 oraz Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzciel na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024.
- Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków, AKPOŚ 2017, Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie ogłoszenia aktualizacji krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych.

3. Diagnoza zasobów wodnych

Oś hydrograficzna

Pod względem uwarunkowań hydrogeologicznych powiat międzyrzecki należy do terenów bogatych w zasoby wodne, przy czym gęstość sieci rzecznej jest silnie zróżnicowana. Główną oś hydrograficzną

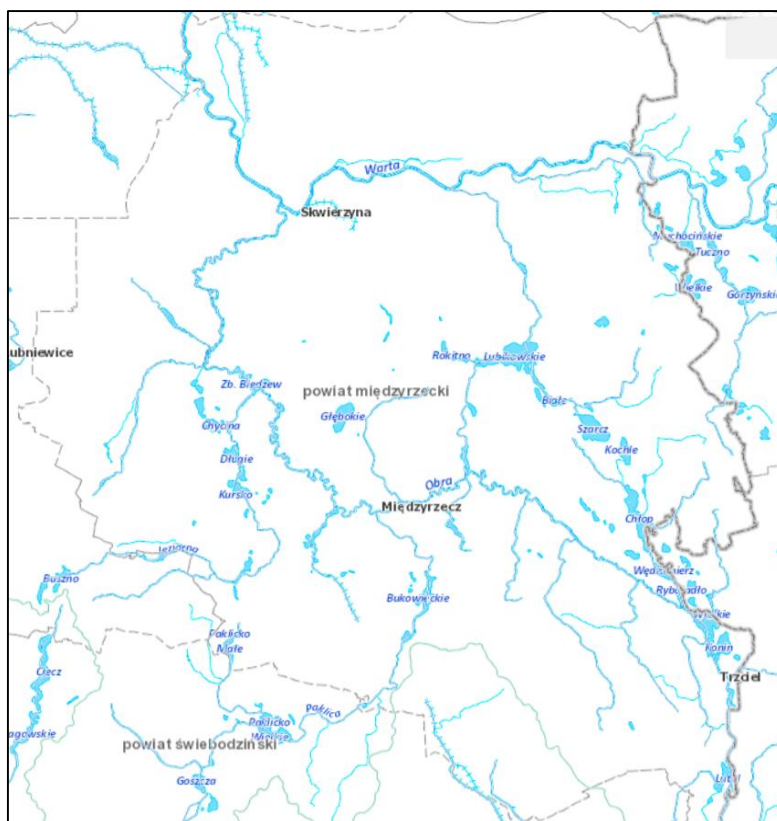
powiatu tworzy rzeka Warta przepływająca przez północną część powiatu. W części centralnej i południowej oś tworzą rzeki: Obra i Paklica (lewobrzeżne dopływy Warty) oraz bogata sieć jezior (na terenie powiatu znajduje się 65 jezior o powierzchni powyżej wyżej 1 ha, o sumarycznej powierzchni 2565 ha). Szczegółowe zestawienie cieków i jezior na terenie powiatu przedstawiono w tabelach 3 i 4. Przebieg sieci hydrograficznej na terenie gminy przedstawiono na rys. 4.

Tabela 3. Wykaz cieków przepływających przez powiat międzyrzecki (Źródło: POŚ na podstawie LZMiUW w Zielonej Górze).

Nazwa cieku	Długość, km	Nazwa cieku	Długość, km
Gniła Obra	6,33	Kanał Rybojady	12,87
Kanał Białe Łąki	10,93	Kanał Siercz	4,4
Kanał Dłusko	3,16	Kanał Skwierzynka	4,3
Kanał Dobrojewo	4,64	Kanał Świniarski	7,44
Kanał Gaj	1,29	Kanał Trzebiszewski	10,8
Kanał Gościńowo	6,7	Kanał Wojciechowo	3,3
Kanał Jasieniec	5,98	Mała Obra	6,43
Kanał Krobielewo	4,89	Obra	80
Kanał Kuligowo	5,15	Paklica	13,22
Kanał Lutol Mokry	3,03	Struga Jeziorna	15,59
Kanał Międzyrzecz	5	Struga Jordanka	13,72
Kanał Orłowce	5,42	Struga Lubikowska	18,27
Kanał Polichno Stare	6,54	Struga Sierczynek	12,04
Kanał Policko	8,6	Struga Wrońska	8,84
Kanał Poręba	15,54	Warta	43,49
Kanał Rańsko	9,7		

Tabela 4. Wykaz zbiorników wodnych na terenie powiatu międzyrzeckiego (Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Międzyrzeckiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025)

Nazwa jeziora	Powierzchnia, ha	Objętość, tys. m ³	Średnia głębokość, m	Maksymalna głębokość, m
Lubikowskie	314,7	34842	10,9	35,5
Chłop (k. Pszczewa)	227,8	20579	9,00	23,0
Wielkie Obrzańskie	188,7	4087	2,10	3,70
Szarcz	169,8	13465	7,90	14,5
Lutol	153,1	2746	1,8-3,3	8,3-9
Głębokie (k. Międzyrzecza)	124,9	11530	6,40	16,9
Bukowieckie	103,3	1956	1,90	
Długie (k. Chęciny)	95,5	7197	7,50	13,3
Konin	93,5	1982	2,10	5,10
Chycina	84,8	7197	8,50	8,50
Wędromierz	73,8	3653	4,90	4,90
Pszczewskie	68,7	6532	9,50	9,50
Rokitno	61,5	3133	5,10	2,10

Rys. 4. Sieć hydrograficzna powiatu międzyrzeckiego (na podstawie <https://wody.isok.gov.pl>)

Przepuszczalność gruntów

Przepuszczalność gleb powiatu zależy jest od ich składu granulometrycznego, będącego pochodną rodzaju skał macierzystych, a także pozycji w rzeźbie terenu, stopnia zagęszczenia oraz struktury gleby. Dominującym rodzajem skał macierzystych gleb są na terenie powiatu piaski różnej genezy.

Powiat międzyrzecki zbudowany jest z utworów o zmiennej wodoprzepuszczalności, przy czym większość terenu budują utwory o dobrej przepuszczalności (utwory piaszczyste i żwirowe różnej genezy). Północna część powiatu to głównie piaski i żwiry, centralna - gliny różnej genezy przewarstwione utworami pochodzenia morenowego. Południowa część powiatu zbudowana jest z glin zwałowych, ich zwierzeliny oraz piasków i żwirów lodowcowych oraz sandrowych. W Dolinie Warty obecne są utwory o przepuszczalności silnie warunkowanej przez poziom wód gruntowych - piaski, żwiry, mady rzeczne oraz utwory pochodzenia organicznego - torfy i namuły. Na terenach zurbanizowanych oraz zabudowanych, o zaburzonym układzie profilu glebowego i zdegradowanej strukturze, przepuszczalność jest zróżnicowana w dużej rozpiętości nawet wobec obszarów do siebie przyległych. Dużą zmienność obserwuje się w obrębie cieków i zbiorników wodnych.

Zasoby wodne

Zaopatrzenie w wodę do celów komunalnych, jak i przemysłowych odbywa się głównie z zasobów wód podziemnych, przy czym znaczenie gospodarcze mają poziomy czwartorzędowy i trzeciorzędowy. W powiecie międzyrzeckim zasoby dyspozycyjne wód podziemnych kształtują się na poziomie 23 851 000 m³/rok, a zasoby perspektywiczne na poziomie 29 820 000 m³/rok. Łącznie daje to zasoby na poziomie ok. 53 671 000 m³/rok.

Jednolite części wód powierzchniowych

Teren powiatu międzyrzeckiego znajduje się w obrębie 28 jednolitych części wód powierzchniowych – rzecznych oraz 15 jednolitych części wód powierzchniowych – jeziornych. Ogólną charakterystykę przedstawiono w tabelach 5 i 6.

Tylko 4 z 21 JCWP objęto monitoringiem w roku 2018. Wyniki analizy wykazały, że 2 badane JCWP charakteryzuje stan chemiczny dobry (RW60002518789529 i RW600025187889), pozostałe 2 (RW60000187899 i RW6000171878989) - stan chemiczny poniżej dobrego (zły stan wód). RW6000171878989 posiadał umiarkowany stan ekologiczny.

Jednolite części wód jeziornych badane przez WIOŚ w 2018 roku (LW10350, LW10353, LW10354, LW10358, LW10359, LW10360, LW10362, LW10377, LW10378) wykazały znaczny stopień degradacji. Pod względem stanu/potencjału ekologicznego stwierdzono 4 klasę w przypadku LW10350, LW10353, LW10359 (słaby stan ekologiczny) i 3 klasę w przypadku LW10377 (umiarkowany stan ekologiczny). Tylko LW10378 został zakwalifikowany do 1 klasy (bardzo dobry stan ekologiczny).

Wody wszystkich jezior charakteryzowały się złym stan wód, chociaż w przypadku LW10350 stan chemiczny określono jako dobry. W większości jezior stwierdzono obecność zanieczyszczeń o charakterze antropogenicznym (m.in. benzo(a)pirenu, benzo(b)fluorantenu, benzo(k)fluorantenu, benzo(g,h,i)perylenu i fluorantenu).

Tabela 5. Jednolite części wód powierzchniowych – płynących.

KOD	Nazwa	Typ	Presja	Derogacje	Rok osiągnięcia celów środowiskowych	Osiągnięcie celów środowiskowych
RW60000187899	Obra od wpływu do Zb. Bledzew do ujścia	0	niska emisja, nierozpoznana presja, presja komunalna	4(4) - 1	2027	zag.
RW6000171878989	Jordanka	17	-	-	2015	nzg.
RW600017189619	Kanał Postomski do Lubniewki	17	-	-	2015	nzg.
RW60002118779	Warta od Kamionki do Obry	21	niska emisja, nierozpoznana presja, presja komunalna	4(4) - 1	2027	zag.
RW60002118799	Warta od Obry do Noteci	21	-	-	2015	nzg.
RW6000241878939	Obra od Paklicy do wpływu do Zb. Bledzew	24	nierozpoznana presja	4(4) - 1	2021	zag.
RW60002518789529	Jeziorna	25	-	-	2015	nzg.
RW600025189629	Lubniewka	25	-	-	2015	zag.
RW60001715687	Gniła Obra do wypływu z jez. Wojnowskiego Zach. z jez. Wojnowskim Wsch. i jez. Różańskim	17	-	-	2015	nzg.
RW600017187878	Popówka	17	-	-	2015	nzg.
RW6000171878792	Dopływ z Janowa	17	-	-	2015	nzg.

RW6000171878794	Dopływ z jez. Żółwino	17	-	-	2015	nzg.
RW6000171878796	Dopływ z Bobowicka	17	-	-	2015	nzg.
RW6000171878798	Dopływ z gaj. Bagno	17	-	-	2015	nzg.
RW600017187892	Dopływ z Nietoperka	17	-	-	2015	nzg.
RW6000241878799	Obra od wypływu z jez. Rybojadło do Paklicy	24	presja komunalna	4(4) - 1	2027	zag.
RW600025187789	Męcinka	25	nierozpoznana presja	4(4) - 1, 4(4) - 2	2021	zag.
RW600025187889	Paklica	25	presja komunalna	4(4) - 1	2021	zag.
RW600001877729	Dopływ spod Strychów	0	-	-	2015	nzg.
RW60001718776	Dormowska Struga	17	-	-	2015	nzg.
RW6000251878759	Obra od Czarnej Wody do jez. Rybojadło	25	-	-	2015	nzg.
RW60001718792	Dopływ z Murzynowa	17	-	-	2015	nzg.
RW600017188969	Gościmka	17	-	-	2015	nzg.
RW600023188972	Kanał Goszczanowski	23	-	-	2015	nzg.
RW6000171878772	Dopływ z Jasieńca	17	-	-	2015	nzg.
RW6000191878729	Czarna Woda od dopł. spod Chudobczyc do ujścia	19	-	-	2015	nzg.
RW6000251878719	Obra od Kan. Dzwińskiego do Czarnej Wody	25	presja komunalna, presja przemysłowa	4(4) - 1	2027	zag.

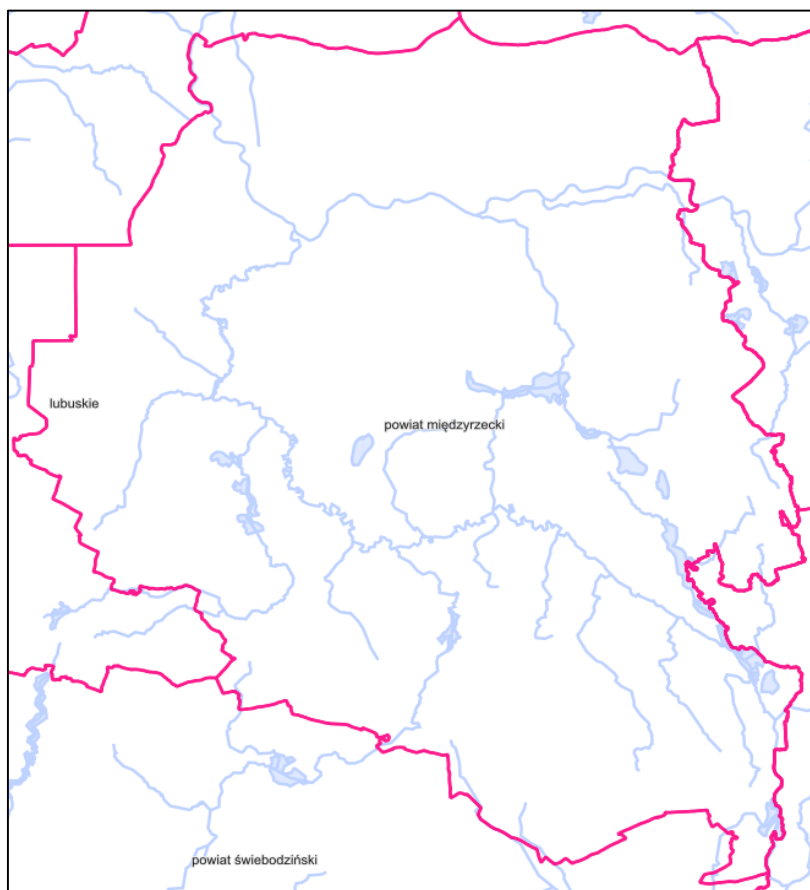
0 - typ nieokreślony (kanały), 17 - potok nizinny piaszczysty, 18 - potok nizinny żwirowy, 19 - rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta, 20 - rzeka nizinna żwirowa, 23 - potoki i strumienie na obszarach będących pod wpływem procesów torfotwórczych, NAT – naturalna część wód, SCW – sztuczna część wód, SZCW – silnie zmieniona część wód
zag – zagrożone, nzg – niezagrożone, 4(4) - 1 derogacje czasowe - brak możliwości technicznych, 4(4) - 2 derogacje czasowe - dysproporcjonalne koszty, 4(7) nowe modyfikacje (przekształcenie charakterystyk fizycznych / nowy zrównoważony rozwój działalności człowieka)

Tabela 6. Jednolite części wód powierzchniowych – stojących.

Nr JCWP	Nazwa	Typ JCWP	Status JCWP	Aktualny stan JCWP	Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych
LW10329	Białe	Jezioro	3a	NAT	niezagrożone
LW10332	Lubikowskie	Jezioro	3a	NAT	zagrożone
LW10333	Rokitno	Jezioro	3b	NAT	zagrożone
LW10350	Lutol	Jezioro	3b	NAT	zagrożone

LW10353	Wielkie	Jezioro	3b	NAT	zagrożone
LW10354	Konin	Jezioro	2b	NAT	zagrożone
LW10358	Rybojadło	Jezioro	3b	NAT	zagrożone
LW10359	Pszczewskie	Jezioro	3a	NAT	niezagrożone
LW10360	Chłop	Jezioro	3a	NAT	zagrożone
LW10362	Wędromierz	Jezioro	3a	NAT	zagrożone
LW10377	Bukowieckie	Jezioro	3b	NAT	zagrożone
LW10378	Głębokie	Jezioro	2a	NAT	niezagrożone
LW10381	Kursko	Jezioro	3b	NAT	zagrożone
LW10382	Długie	Jezioro	3a	NAT	niezagrożone
LW10383	Chycina	Jezioro	3a	NAT	niezagrożone

2a - Jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o małym wypływie zlewni, stratyfikowane; Jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, stratyfikowane, 2b - jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o małym wypływie zlewni, niestratyfikowane, 3a - jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, stratyfikowane, 3b - jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, niestratyfikowane

Rys. 5. Jednolite części wód powierzchniowych w obrębie powiatu międzyrzeckiego (na podstawie <https://mapy.geoportal.gov.pl/>)

Jednolite części wód podziemnych

Teren powiatu międzyrzeckiego przynależy do dwóch głównych jednostek jednolitych części wód podziemnych: PLGW600041, PLGW600059. Południowa część powiatu zachodzi na PLGW600069, a zachodnia fragmentarycznie na PLGW600033 i PLGW600040. JCWPd PLGW600069 przynależą do

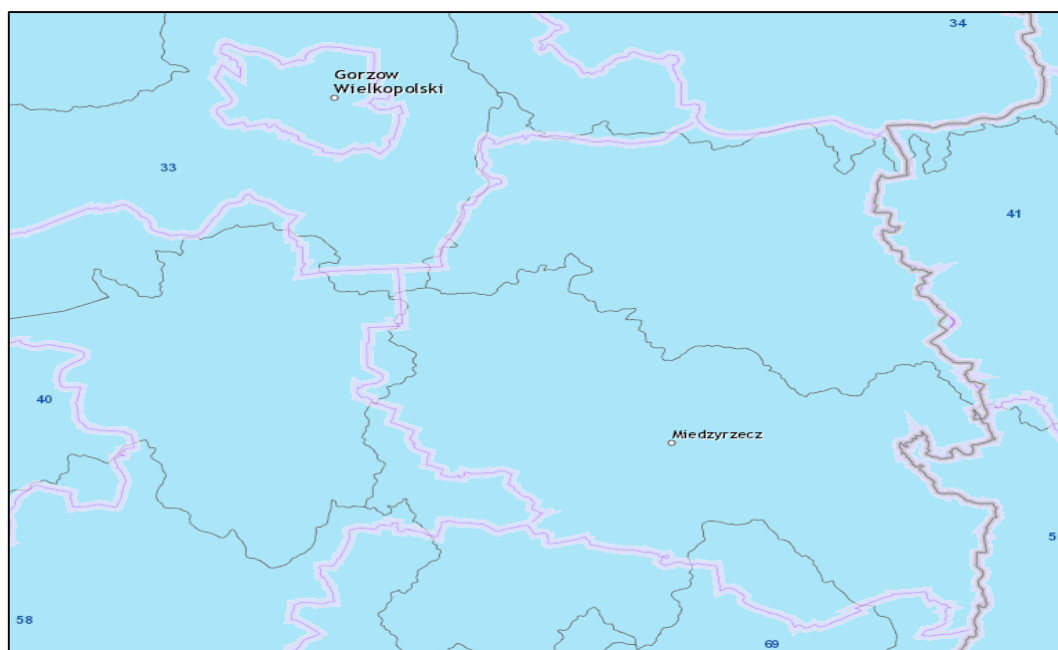
dorzecza Odry i podlegają pod RZGW we Wrocławiu, natomiast PLGW600033, PLGW600040, PLGW600041 i PLGW600059 przynależą do dorzecza Warty i podlegają pod RZGW w Poznaniu.

- PLGW600033 posiada cztery poziomy wodonośne. Charakteryzuje je zwierciadło swobodne (poziom powierzchniowy), częściowo napięte (poziom międzyglinowy piętra czwartorzędowego) i napięte (poziom podglinowy piętra czwartorzędowego i piętro neogeńskie). Głębokość występowania warstw wodonośnych wynosi odpowiednio 5-15, 10-30, 45-150 i 30-190 m. Miąższość poziomów wodonośnych sięga odpowiednio 20-40, 5-30, 20-40 i 10-63 m; współczynnik filtracji jest najbardziej zróżnicowany w utworach powierzchniowych (0,046-6,3 m/h), w pozostałych mieści się w granicach 0,04-2,5 m/h. Wody podziemne poziomu gruntowego i międzyglinowego na obszarze JCWPd zasilane są poprzez dopływ wód z poziomu czwartorzędowego i neogeńskiego z sąsiednich JCWPd. Jako źródła antropopresji wymienia się lokalne leje depresji związane z poborem wód podziemnych.
- PLGW600040 posiada dwa poziomy wodonośne. Charakteryzuje je zwierciadło częściowo napięte (piętro czwartorzędowe; poziom przypowierzchniowy, międzyglinowy i podglinowy) i napięte (piętro czwartorzędowo-neogeńsko-paleogeńskie). Głębokość występowania warstw wodonośnych wynosi odpowiednio: 0-45 i 30-120 m, a miąższość poziomów wodonośnych sięga 3-60 m. Dla piętra drugiego miąższości nie rozpoznano. Współczynników filtracji nie rozpoznano. Zasilanie następuje w wyniku infiltracji wód opadowych. Poziom podglinowy zasilany jest głównie w wyniku przesączania z poziomów czwartorzędowych. Wielkość tego zasilania jest zmienna. Źródeł antropopresji nie stwierdzono.
- PLGW600041 posiada trzy poziomy wodonośne. Charakteryzuje je zwierciadło częściowo napięte (piętro czwartorzędowe, poziom Q1) i napięte (piętro czwartorzędowe, poziom Q2 i piętro neogeńskie). Głębokość występowania warstw wodonośnych wynosi odpowiednio 0,1-38, 2,5-154 i 9,5-181 m. Miąższość poziomów wodonośnych sięga odpowiednio 0,1-58,9, 0,3-105 i 0,8-114 m; współczynnik filtracji jest mocno zróżnicowany w każdym poziomie i wynosi odpowiednio 0,0007-8,604, 0,0108-9,684 i 0,0043-7,92 m/h. Wody podziemne poziomu gruntowego i międzyglinowego na obszarze JCWPd zasilane są praktycznie na obszarach wysoczyznowych, zaś zasilanie poziomu miocenińskiego odbywa się najpewniej na obszarach oddalonych od granic samej JCWPd.
- PLGW600059 posiada dwa poziomy wodonośne. Charakteryzuje je zwierciadło napięte, częściowo swobodne (czwartorzęd) i napięte (neogen - miocen). Głębokość występowania warstw wodonośnych wynosi od 0,2 do 130 m (czwartorzęd) i od 4,2 do 181 m (miocen). Miąższość poziomów wodonośnych sięga odpowiednio 0,1-105 i 1,5-114 m; współczynnik filtracji wynosi odpowiednio 0,014-1,4 m/h i 0,0008-14,9 m/h. Wody podziemne poziomu gruntowego i międzyglinowego na obszarze JCWPd zasilane są praktycznie na obszarach wysoczyznowych. Zasilanie poziomu miocenińskiego może odbywać się na obszarach oddalonych od granic samej JCWPd. Jako źródła antropopresji wymienia się lokalne leje depresji związane z poborem wód podziemnych.
- PLGW600069 posiada dwa poziomy wodonośne. Charakteryzuje je zwierciadło częściowo napięte (czwartorzęd) i napięte (neogen - miocen). Głębokość występowania warstw wodonośnych wynosi od 0 do 18 m (czwartorzęd) i od 52 do 140 m (miocen). Miąższość poziomów wodonośnych sięga odpowiednio 6-55 i 7,5-50 m. Współczynnik filtracji wynosi odpowiednio 0,042-3 i 0,079-0,9 m/h. Zasilanie warstw wodonośnych odbywa się głównie poprzez infiltrację opadów atmosferycznych. Struktury czwartorzędowe zasilane są bezpośrednio lub poprzez utwory słabo przepuszczalne. Źródła antropopresji nie występują.

Głównym rodzajem użytkowania wszystkich analizowanych części wód było użytkowanie rolniczo-leśne. Dla wszystkich JCWPd występujących w granicach powiatu międzyrzeckiego głównym celem środowiskowym, jako wód przeznaczonych do poboru na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, jest utrzymanie jakości wód w stanie niepogorszonym. Dla większości JCWPd termin osiągnięcia celów środowiskowych wyznaczono na 2015 r. - nie były one zagrożone nieosiągnięciem tych celów. Jedynie dla JCWPd PLGW600033 stwierdzono ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych i wyznaczono derogacje (4(4)-1) - stopień zanieczyszczenia wód spowodowany rodzajem zagospodarowania zlewni, uniemożliwia osiągnięcie założonych celów środowiskowych. Wyznaczono nową perspektywę czasową do 2027 r.

Badania jakości wód podziemnych prowadzono w sieci monitoringu krajowego, w ramach monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego. Jest on prowadzony w celu dokonania oceny wpływu oddziaływań naturalnych jak i antropogenicznych, o zróżnicowanym horyzoncie czasowym.

Stan wód podziemnych w powiecie świebodzińskim badany był w 2016 r. Badania przeprowadzono dla punktów zlokalizowanych w m. Murzynowo, Stryzewo (PLGW600041) i Szumiąca (PLGW600059). Jako przyczyny zmiany klasy jakości wskazano zawartość żelaza i manganu (geogeniczne pochodzenie wskaźnika) oraz tlenu (parametr wrażliwy na warunki środowiskowe).

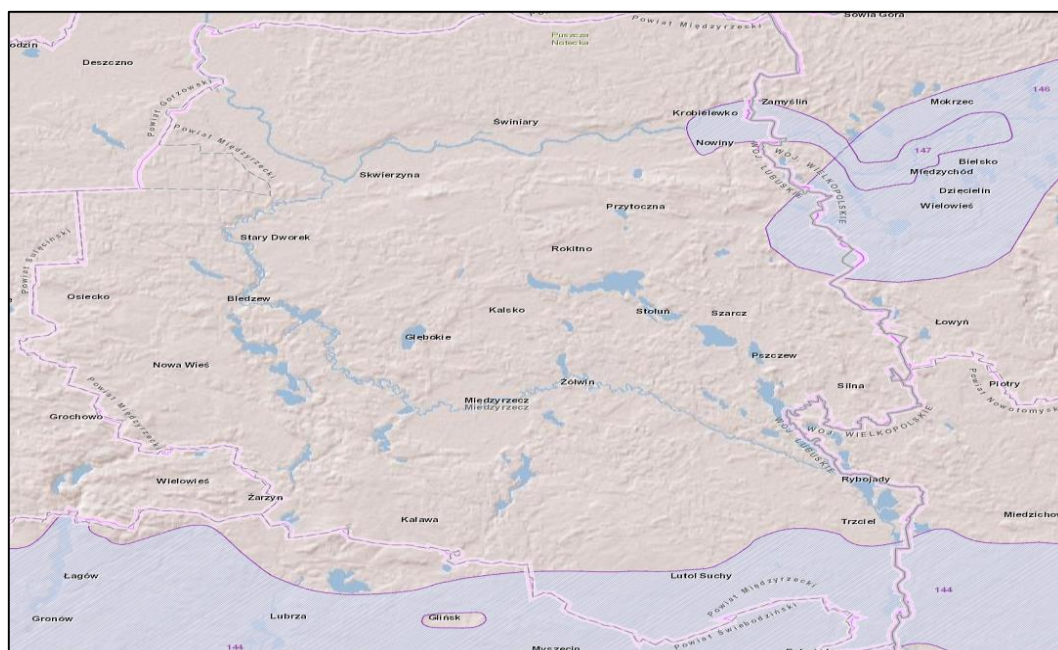

Rys. 6. Jednolite części wód podziemnych w obrębie powiatu międzyrzeckiego (na podstawie <https://geolog.pgi.gov.pl/>)

Główne zbiorniki wód podziemnych

Teren powiatu zalega na 3 Głównych Zbiornikach Wód Podziemnych: zbiorniku nr 144 Wielkopolska Dolina Kopalna, nr 146 Subzbiornik Jezioro Bytyńskie-Wronki-Trzciel i nr 147 Dolina rzeki Warta (Sieraków-Międzychód). Zbiornik nr 144 Wielkopolska Dolina Kopalna wykazuje zasoby dyspozycyjne na poziomie 120,1 tys.m³/d. Średnia głębokość ujęć to ok. 60 m. Zbiornik jest częściowo lub całkowicie izolowany od powierzchni utworami słabo przepuszczalnymi (iły i gliny). Miąższość utworów wodonośnych sięga ok. 30,0 m. Pod względem ochrony przed zanieczyszczeniem zbiornik zaliczany jest do obszarów wymagających najwyższej ochrony (ONO). Zbiornik nr 146 Subzbiornik Jezioro Bytyńskie-

Wronki-Trzciel posiada tylko zasoby trzeciorzędowe. Zbiornik ten wykazuje zasoby dyspozycyjne na poziomie 2,00 tys.m³/d. Średnia głębokość ujęć to ok. 130 m. Zbiornik nr 147 Dolina rzeki Warta (Sieraków-Międzychód) wykazuje zasoby dyspozycyjne na poziomie 174 m³/dobę/km². Średnia głębokość ujęć to ok. 20-100 m.

Rys. 7. Główne zbiorniki wód podziemnych w obrębie powiatu międzyrzeckiego (na podstawie <https://geolog.pgi.gov.pl/>)

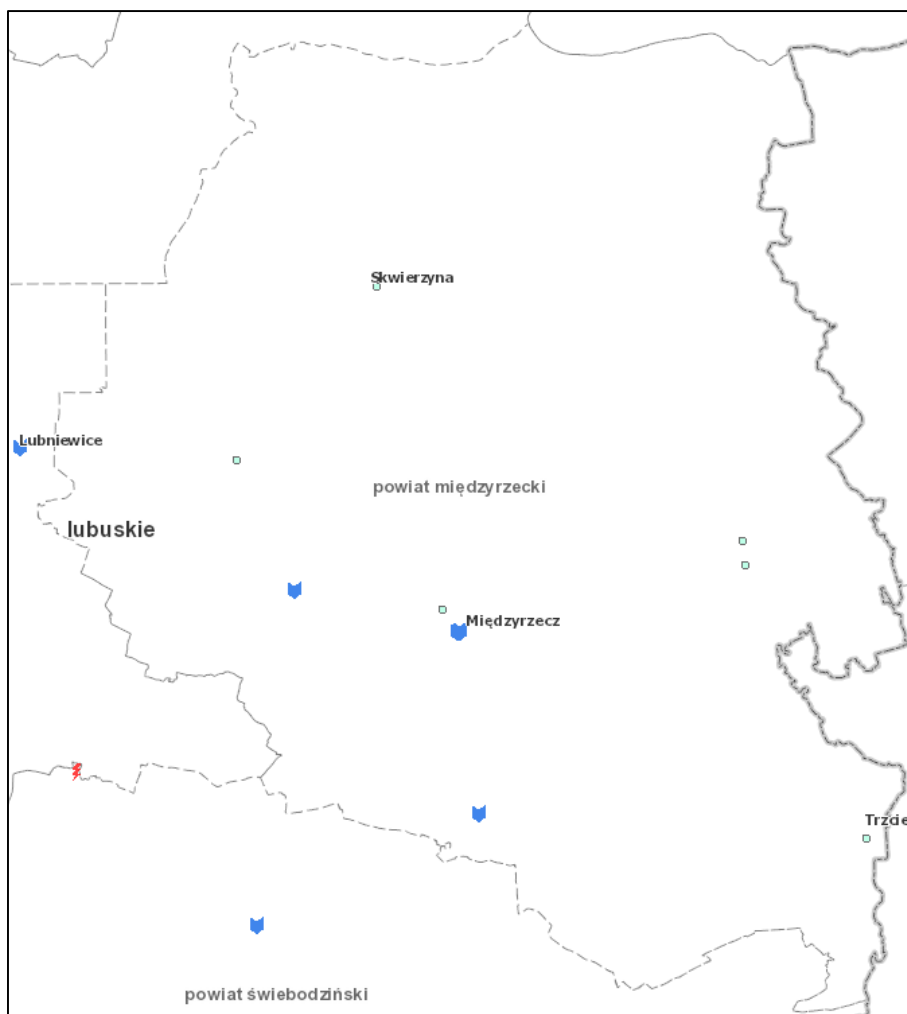
Infrastruktura wodna

Na terenie powiatu międzyrzeckiego znajduje się 5 jazów. Szczegółowe rozmieszczenie urządzeń wodnych przedstawiono na rys. 8.

Tabela 7. Zestawienie urządzeń wodnych na terenie powiatu.

Jaz	Wysokość piętrzenia	Ciek
83751	b.d.	Jeziorna
83834	b.d.	Paklica
83626	b.d.	Obra/Paklica
83627	b.d.	Obra/Paklica
83628	b.d.	Obra/Paklica

Na terenie powiatu brak zarejestrowanych wytwórców energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w małej instalacji (stan na 31.12.2020 r.)

Rys. 8. Urządzenia wodne w obrębie powiatu międzyrzeckiego
(na podstawie <https://wody.isok.gov.pl>)

Spółki wodne

Na terenie powiatu funkcjonują 4 spółki wodne, w tym 1 w likwidacji (tabela 8). Do głównych celów większości Spółek zalicza się zaspokajanie wskazanych ustawą Prawo wodne potrzeb w dziedzinie gospodarowania wodami, a w szczególności wykonywanie, utrzymywanie oraz eksploatacja urządzeń służących do: ochrony przed powodzią, melioracji wodnych oraz prowadzenia racjonalnej gospodarki na terenach zmeliorowanych, wykorzystywania wody do celów przeciwpożarowych, utrzymywania wód.

Tabela 8. Zestawienie spółek wodnych na terenie powiatu międzyrzeckiego.

Spółka wodna	Numer
Gminna Spółka Wodna w Bledzewie	id 466 SIGW 9360 - wykreślona
Gminna Spółka Wodna w Skwierzynie	id 472 SIGW 9366
Spółka Wodno - Ściekowa OBRA	id 436 SIGW 9370 - w likwidacji
Gminna Spółka Wodna w Pszczewie	id 434 SIGW 9367
Spółka Wodna Gminy Pszczew	id 1365 SIGW 9614
Gminna Spółka Wodna w Trzcielu	id 467 SIGW 9361 - wykreślona

4. Rolnictwo

Na terenie powiatu należy podjąć szereg działań ukierunkowanych na rozwiązanie problemów rolnictwa powiązanych z gospodarką wodną – zwłaszcza w obliczu zmian klimatu, charakteryzujących się wydłużaniem się okresów suchych, przy z drugiej strony występujących deszczach nawałnicowych:

- poprawa retencji terenów poprzez zapewnienie regulacji poziomu wody w rowach melioracyjnych i na małych ciekach wodnych;
- zapewnienie drożności rowów melioracyjnych;
- melioracja lub udrożnienie starych systemów melioracyjnych na polach uprawnych o wysoko stagnujących wodach podskórnych i gruntowych;
- wzmocnienie możliwości retencionowania wody przez słabe gleby wytworzone z piasków poprzez działania strukturotwórcze, głównie nawożenie organiczne i wapnowanie;
- budowa lokalnych zbiorników wodnych w ramach programów małej retencji;
- zastosowanie skutecznych rozwiązań w ramach gospodarki ściekami, osadami ściekowymi i nawozami organicznymi celem uzyskania znaczącej poprawy stanu wód powierzchniowych, które mogą być wykorzystane jako źródło wody do nawadniania upraw;
- poprawa warunków uprawowych poprzez inwestycje w systemy nawadniania pól.

5. Środowisko

Renaturyzacja rzek

W 2020 r. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie zakończyło realizację zadania pt. „Opracowanie krajowego programu renaturyzacji wód powierzchniowych”. Renaturyzacja to działania zmierzające do przywrócenia ciekom i zbiornikom wodnym, przekształconym przez człowieka, stanu zbliżonego do naturalnego. Renaturyzacja wód powierzchniowych obejmuje: poprawę retencji korytowej, dolinowej, normalizację stosunków wodnych w zlewni, renaturyzację mokradeł i torfowisk, przywracanie ciągłości i różnorodności hydromorfologicznej cieków i jezior.

Głównym celem Krajowego Programu Renaturyzacji Wód Powierzchniowych (KPRWP) jest zaproponowanie obszarów (zwanymi Obszarami Priorytetowymi) wraz z przypisanymi dla nich działaniami, które powinny zostać zrealizowane w pierwszej kolejności, biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe i ekonomiczne. Na potrzeby KPRWP dla każdej z kategorii wód powierzchniowych (rzek, jezior, wód przejściowych i przybrzeżnych) został opracowany Katalog działań naprawczych umożliwiających zachowanie lub odtworzenie stanu naturalnego wód powierzchniowych. Działania renaturyzacyjne należy realizować zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju spójnymi z celami i wymogami wynikającymi z innych dokumentów prawnych i strategicznych. Główne zadania określone w KPRWP do realizacji w powiecie międzyrzeckim (rzeki Gniła Obra, Obra, Paklica i Warta) dotyczą działań takich jak m.in.:

- całkowite, konsekwentne i planowe zaniechanie ingerencji w ciek; pozostawienie naturalnym procesom hydromorfologicznym ("utrzymanie bierne") (Paklica);
- zaniechanie, ograniczenie lub modyfikacja usuwania drzew i krzewów z brzegów śródlądowych wód powierzchniowych, a także usuwania przeszkód naturalnych;
- zaniechanie lub ograniczenie usuwania namulów i osadów piaszczystych;

- nasadzenie drzew i krzewów w strefie brzegowej, kształtowanie roślinności w strefie zalewowej i na brzegach wód i wprowadzanie elementów kluczowych dla zróżnicowania siedliskowego w korycie, wprowadzanie pryzm żwirowo-kamiennych naśladowujących układy bystrzy i plos lub kierujących przepływ, wprowadzanie naturalnych deflektorów;
- inicjacja erozji bocznej koryta, obniżanie fragmentów terenu przyrzecznego, kształtowanie nowego lub odtwarzanie dawnego koryta o postaci optymalnej ekologicznie, odnawianie starorzeczy, odtwarzanie wysokich skarp brzegowych, odtwarzanie rzędnej dna wraz z przywróceniem równowagi bilansu rumowiska, likwidacja lub odsuwanie wałów przeciwpowodziowych i przywracanie terenów zalewowych.

Dla rzeki Warty działania z grupy U - Modyfikacje renaturyzujące w ramach prac utrzymaniowych oraz D - Działania dodatkowe w ramach zwykłego zarządzania wodami wymagają analizy, czy nie wpłyną na funkcję „transport-żegluga”.

Gospodarka wodna na terenach leśnych

Lasy na terenie powiatu międzyrzeczkiego podlegają w większości pod Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Szczecinie (Bolevice, Karwin, Międzyrzecz, Międzychód, Skwierzyna, Sulęcín). Niewielki fragment (ok. 1 670 ha) w południowo-wschodniej części powiatu podlega pod Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Zielonej Górze (Nadleśnictwo Babimost).

RDLP w Szczecinie oraz RDLP w Zielonej Górze nadzorujące prace Nadleśnictw realizowały w latach ubiegłych dwa projekty:

- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 – „Zwiększanie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych” (MRN1),
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 "Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych" (MRN2).

Dodatkowo niektóre projekty były realizowane w ramach projektu „Mała Retencja Nizinna” oraz w ramach „Programu Interreg” i innych współfinansowanych m.in. przez NFOŚiGW.

Tabela 9. Zadania gospodarki wodnej realizowane na terenach leśnych.

Projekt	Nadleśnictwo	Leśnictwo	Nazwa inwestycji	Obiekty	Liczba, szt.	Gmina	Koszt, zł
Fundusz leśny (2012-2022)	Międzyrzecz	-	-	Urządzenie wodne	1	-	800,00
MRN1, MRN2	Międzychód	-	-	Progi, przepusty piętrzące	10	-	5000,00
	Skwierzyna	-	-	Zastawki piętrzące	6	-	10711,00
	Karwin	-	-	Zastawka	4	Drezdenko	618,00
	Krzystkowice	Kłępina	Budowa zbiornika wodnego wraz z obiektami piętrzącymi w leśnictwie Kłępina'	Zbiornik retencyjny	1	Nowogród Bobrzański	135904,79
	Sulechów	Kłępsk	Odbudowa nieużytkowanego zbiornika wodnego poprzez powiększenie jego powierzchni zalewu - przebudowa jazu na zastawkę	Zastawka	1	Sulechów	34832,57
	Sulechów	Kłępsk	Budowa systemu 4 szt. zastawek drewnianych na potoku źródłiskowym, w tym dwóch zastawek przedłużonych grobelkami w leśnictwie Kłępsk	Zastawka	4	Sulechów	67912,89
	Sulechów	Cigacice	Budowa systemu 5 szt. zastawek drewnianych w leśnictwie Cigacice	Zastawka	5	Sulechów	56157,60
	Nowa Sól	Nowogród Bobrzański	Kępa	1 - Próg (1), 2 - Próg (1), 3 - Próg (1), 4 - Próg (1), 5 - Próg (1), 6 - Próg (6)	11	Niwiska	5770345,86
	Nowa Sól	Nowogród Bobrzański	Stara cegielnia	1 - Próg (1), 2 - Próg (1), 3 - Próg (1), 4 - Próg (1), 5 - Próg (1), 6 - Próg (1), 7 - Próg (1)	7	Niwiska	
	Nowa Sól	Nowogród Bobrzański	Uroczysko	1 - Próg (1), 2 - Próg (1), 3 - Próg (1), 4 - Bród (1), 5 - Przepust z piętrzeniem (1)	5	Niwiska, Przyłaski	
	Nowa Sól	Nowogród Bobrzański	Zapomniane oczka	1 - Próg (1), 2 - Przepust z piętrzeniem (1), 3 - Próg (1), 4 - Próg (1), 5 - Próg (1), 6 - Przepust z piętrzeniem (1), 7 - Próg (1), 8 - Próg (1)	8	Niwiska	
	Zielona Góra	-	Odbudowa zbiorników retencyjnych "Źródłana Dąbrowa" w leśnictwie Świdnica	1 - Zbiornik (1), 2 - Zbiornik (1), 3 - Zbiornik (1), 4 - Próg (1)	4	-	4363748,85
	Zielona Góra	-	Odbudowa i modernizacja zbiorników retencyjnych w leśnictwie Ochla	1 - Zbiornik (1), 2 - Zbiornik (1), 3 - Próg (1)	3	-	

6. Społeczeństwo

Gospodarka wodna

Według danych z 2020 r. długość eksploatowanej sieci wodociągowej na terenie powiatu międzyrzeckiego wynosiła 423,2 km. Do sieci podłączonych było 50 891 mieszkańców powiatu (ok. 89,1% ogółu ludności powiatu), w tym 95,4% mieszkańców miast i 82,5% mieszkańców wsi. Natomiast uwzględniając ilość budynków podłączonych do sieci wodociągowej w odniesieniu do ogółu budynków mieszkalnych było to 82,2%, odpowiednio 79,7% w miastach i 83,5% na wsi. Najniższy stopień zwodociągowania jest na terenach wiejskich gminy Trzciel i wynosi 61,3%. Wszystkie ujęcia wody posiadają stacje uzdatniania wody. W 2020 r. ogólne zużycie wody w gospodarstwach domowych wynosiło 1 575,6 dam³. Średnie zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca powiatu kształtowało się na poziomie 27,5m³. Największe zużycie wody na 1 mieszkańca odnotowano w gminie Międzyrzecz miasto (31,3 m³/os) a najniższe w gminie wiejskiej Trzciel (16,2 m³/os). Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem wyniósł 1,5%.

Gospodarka ściekowa

Długość sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu międzyrzeckiego w 2020 r. wynosiła 362,4km. Do sieci kanalizacyjnej podłączonych było 38 563 mieszkańców powiatu (67,5% ogółu ludności powiatu), w tym 89,9% ludności w miastach i 43,7% ludności wsi. Natomiast uwzględniając ilość budynków podłączonych do kanalizacji w odniesieniu do ogółu budynków mieszkalnych było to 51,7%, odpowiednio 72,3% w miastach i 41% na wsi. Gminą o najniższym stopniu skanalizowania wynoszącym 45,3% jest gmina wiejska Przytoczna. Długość sieci kanalizacyjnej w relacji do długości sieci wodociągowej wynosiła 85,63 %. Roczna ilość ścieków odprowadzonych do oczyszczalni ścieków wynosiła w 2020 r. 1 650,9 dam³.

Na terenie powiatu funkcjonuje 9 oczyszczalni ścieków komunalnych: 5 oczyszczalni biologicznych i 4 z podwyższonym usuwaniem biogenów o łącznej RLM 72 774 Przepustowość oczyszczalni ścieków zlokalizowanych w powiecie międzyrzeckim ogółem wynosi 17 523m³/d.

Z oczyszczalni ścieków na terenie powiatu w 2020 r. korzystały 42 361 osoby (w tym 62,4% korzystało z oczyszczalni ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów) co stanowi 74,2%, w ogólnej liczby ludności powiatu. W miastach jest to 95,7% i 51,3% na wsi.

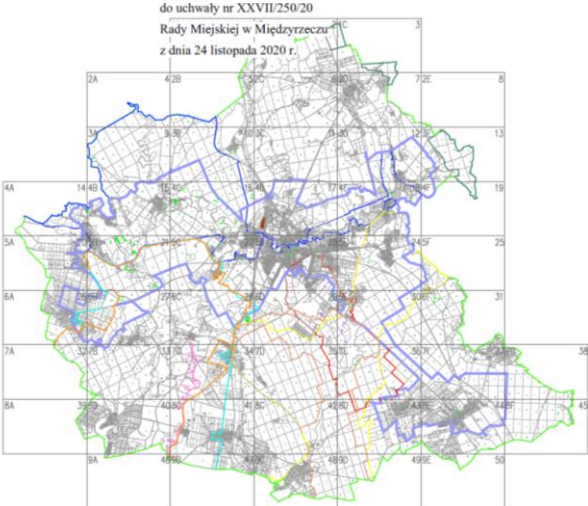
Na terenie powiatu międzyrzeckiego funkcjonuje 2 806 zbiorników bezodpływowych do magazynowania nieczystości ciekłych oraz 481 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Na terenie powiatu funkcjonują 2 oczyszczalnie ścieków przemysłowych (mechaniczna i biologiczna), o całkowitej przepustowości projektowej 53 m³/d. Roczna ogólna ilość odprowadzanych ścieków przemysłowych wyniosła 55 dam³, z czego ilość ścieków przemysłowych odprowadzonych do sieci kanalizacyjnej wynosiła 45 dam³, a 7 dam³ było oczyszczanych mechanicznie w oczyszczalniach ścieków przemysłowych (2020 r.), 3 dam³ nie było oczyszczanych.

Tabela 10. Aglomeracje wyznaczone dla powiatu międzyrzeckiego.

Id. nazwa aglomeracji	RLM aglomeracji zgodnie z rozporządzeniem	RLM aglomeracji zgodnie z obowiązującą uchwałą	liczba mieszkańców korzystających z systemu kanalizacyjnego	liczba mieszkańców korzystających ze zbiorników bezodpływowych	liczba mieszkańców korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków	% RLM korzystających z systemu kanalizacyjnego [% RLM]
			AKPOŚ 2017 AKPOŚ v.2021	AKPOŚ 2017 AKPOŚ v.2021	AKPOŚ 2017 AKPOŚ v. 2021	AKPOŚ 2017 AKPOŚ v.2021
PLLU015 Międzyrzecz	25731	24848	21242 20426	288 312	4 23	99,00 98,65
PLLU022 Skwierzyna	10296	9460	9441 9010	327 23	0 0	97,00 99,76
PLLU060 Trzciel	2656	2534	2521 2417	15 4	4 4	99,00 99,86
PLLU048 Przytoczna	2207	2057	2091 1976	56 16	30 17	96,00 98,40
PLLU031 Pszczew	3287	3329	2937 2979	85 350	50 0	96,00 89,49

Tabela 11. Charakterystyka systemów gospodarki ściekowej w powiecie międzyrzeckim wg aglomeracji.

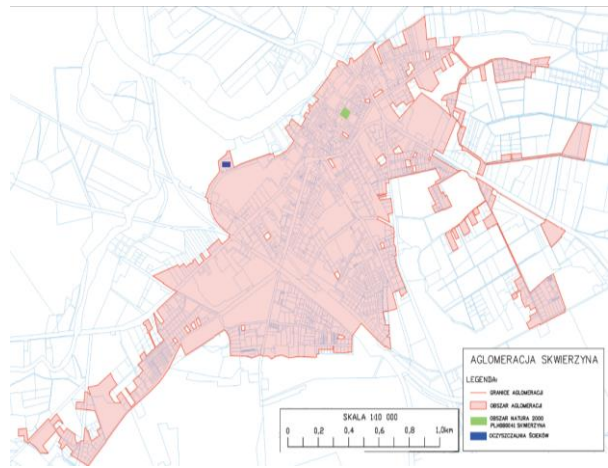
<p>Międzyrzecz oczyszczalnia biologiczna z podwyższonym usuwaniem związków azotu i fosforu spełniająca standardy odprowadzanych ścieków dla aglomeracji < 100 000 RLM. Zarządcą oczyszczalni ścieków jest MPWiK Oczyszczalnia ścieków Obra zlokalizowana jest w Świętym Wojciechu 46, 66-300 Międzyrzecz. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Obra w km 313+400. Projektowa średnia dobową przepustowość oczyszczalni ścieków 6000m³/d (RLM 38 000). Do systemu kanalizacji zbiorczej odprowadzane są ścieki z 38 zakładów przemysłowych. Nie planuje się budowy nowej sieci kanalizacyjnej, ani podłączenia do sieci kanalizacyjnej nowych zakładów przemysłowych. Natomiast istniejąca oczyszczalnia wymaga modernizacji i przebudowy części mechaniczno-biologicznej oraz gospodarki osadowej.</p>	<p>do uchwały nr XXVII/250/20 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 24 listopada 2020 r.</p> <p>STREFA UJĘĆ WODY: • TEREN OCHRONY BEZPOŚREDNIEJ • TEREN OCHRONY POŚREDNIEJ</p> <p>GRANICA OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU: • DOLNA GIBRY PL_ZPOP.1383LOKJAS • RYŃKA PARULCY I OGORISKI PL_ZPOP.1383LOKJL14 • RYŃKA OSRZYCYKO-OSRZANISKE PL_ZPOP.1383LOKJL18</p> <p>GRANICA ZESPÓŁU PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWEGO • UROCZYSKA MIĘDZYRZECKO-REJONU UMOCNIENEGO PL_ZPOP.1383ZPKJAS</p> <p>GRANICA NATURA 2000: • NIETOPEREK PL_HR0003 (OBSZAR ŚREDNISKOWY) PL_ZPOP.1383NOKPL_HR0003H • DOLNA LENIWEJ OSRY PL_HR0001 (OBSZAR ŚREDNISKOWY) PL_ZPOP.1383NOKPL_HR0001H</p> <p>GRANICA REZERWATU NIETOPEREK PL_ZPOP.1383LPP_305</p> <p>GRANICA PRZECZESKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO PL_ZPOP.1383PK41</p> <p>POMIK PRZYRODY</p> <p>GRANICA ADMINISTRACYJNA GMINY MIĘDZYRZECZ GRANICA OBSZARU AGLOMERACJI TEREN OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH ZNAJDUJĄCY SIĘ NA TERENIE AGLOMERACJI W MIEJSCOWOŚCI ŚWIĘTY WÓJCZECH</p>
<p>UCHWAŁA NR XXVII/250/20 RADY MIEJSKIEJ W MIĘDZYRZECZU z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Międzyrzecz</p>	

Skwierzyna

oczyszczalnia biologiczna z podwyższonym usuwaniem związków azotu i fosforu spełniająca standardy odprowadzanych ścieków dla aglomeracji < 100 000 RLM. Zarządcą oczyszczalni ścieków jest Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o., ul. Bolesława Chrobrego 5, 66-440 Skwierzyna. Oczyszczalnia zlokalizowana jest przy ul. Rzeźnickiej, działka nr 115/2 oraz 114, obręb Skwierzyna – 2, 66 – 440 Skwierzyna. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Warta w km 94+400. Projektowa średnia dobowa przepustowość oczyszczalni ścieków 2 500m³/d (RLM 14 585). Do systemu kanalizacji zbiorczej odprowadzane są ścieki z 13 zakładów przemysłowych.

Nie planuje się budowy nowej sieci kanalizacyjnej, ani podłączenia do sieci kanalizacyjnej nowych zakładów przemysłowych oraz nie jest planowana modernizacja istniejącej oczyszczalni.

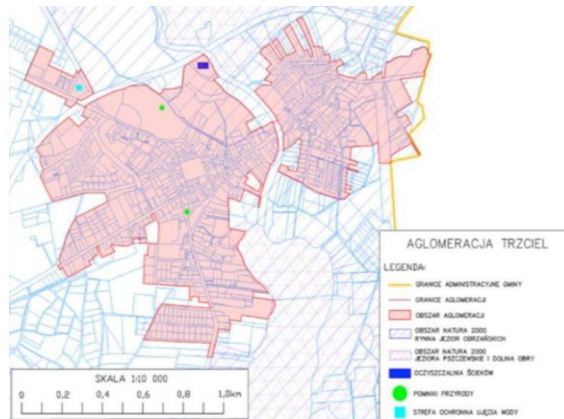
UCHWAŁA NR XXVII/217/20 RADY MIEJSKIEJ W SKWIERZYNY
z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Skwierzyna

Trzciel

oczyszczalnia biologiczna bez usuwania biogenów, spełniająca standardy odprowadzanych ścieków. Oczyszczalnia zlokalizowana jest na dz. nr ewid. 360/1 obręb 0001 Trzciel-1, ul. Poznańska, 66-320 Trzciel. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Obrza w km 85+010. Projektowa średnia dobowa przepustowość oczyszczalni ścieków 500m³/d (RLM 4295). Do systemu kanalizacji zbiorczej nie są podłączone zakłady przemysłowe i nie planuje się ich podłączania. Nie planuje się budowy nowej sieci kanalizacyjnej. Natomiast planowana jest modernizacja oczyszczalni ścieków z uporządkowaniem gospodarki osadowej

UCHWAŁA NR XIX/151/2020 RADY MIEJSKIEJ W TRZCIELU
z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Trzciel

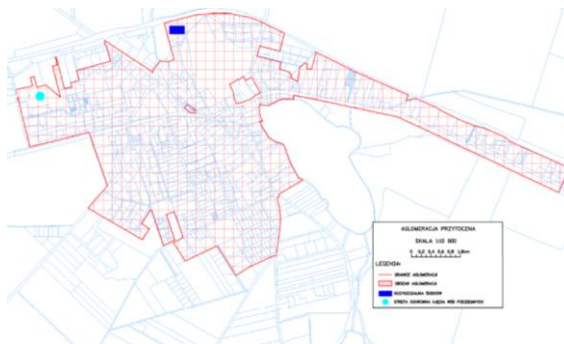

Przytoczna

oczyszczalnia biologiczna bez usuwania biogenów, spełniająca standardy odprowadzanych ścieków. Zarządcą oczyszczalni ścieków jest Gminny Zakład Komunalno – Mieszkaniowy WOKAMID sp. z o.o., ul. Dworcowa 8, 66-340 Przytoczna. Oczyszczalnia zlokalizowana jest na dz. 213/77, obręb 0012 Przytoczna. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rów melioracyjny na dz. nr 2019/1, obręb 0012 Przytoczna. Projektowa średnia dobowa przepustowość oczyszczalni ścieków 700m³/d (RLM 4383).

Do systemu kanalizacji zbiorczej nie są podłączone zakłady przemysłowe i nie planuje się ich podłączania. Nie planuje się budowy nowej sieci kanalizacyjnej. Natomiast planowana jest modernizacja gospodarki osadowej (termin zakończenia 30.04.2023)

UCHWAŁA NR XXV.133.2020 RADY GMINY PRZYTOCZNA z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Przytoczna

Pszczew

oczyszczalnia biologiczna bez usuwania biogenów, spełniająca standardy odprowadzanych ścieków.

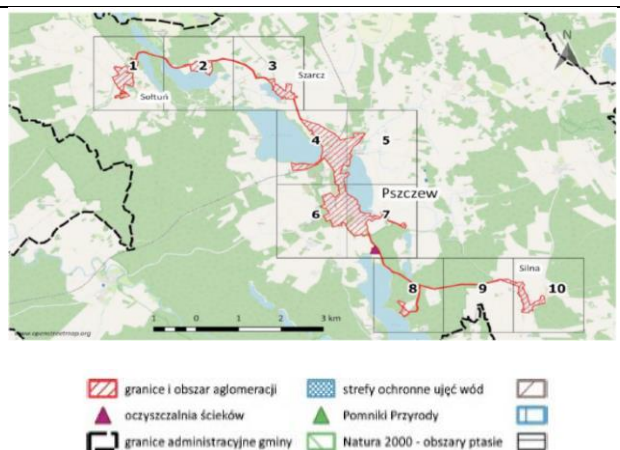
Zarządcą oczyszczalni ścieków jest Zakład Usług Komunalnych ul. Kasztanowa 14, 66 – 330 Pszczew.

Oczyszczalnia zlokalizowana jest przy ul. Stefana Batorego 20, 66-330 Pszczew.

Odbiornikiem ścieków oczyszczonych rzeka Obrą. Projektowa średnia dobową przepustowość oczyszczalni ścieków 400m³/d (RLM 6745).

Do systemu kanalizacji zbiorczej nie są podłączone zakłady przemysłowe i nie planuje się ich podłączenia. Nie planuje się budowy nowej sieci kanalizacyjnej ani rozbudowy/modernizacji istniejącej oczyszczalni.

UCHWAŁA NR XXIX.221.2020 RADY GMINY PSZCZEW z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granicy aglomeracji Pszczew

7. Inne potrzeby/problemy

Nie określono.

8. Cele strategiczne

1. Na terenie powiatu międzyrzeckiego należy podjąć szereg działań ukierunkowanych na rozwiązanie problemów rolnictwa powiązanych z gospodarką wodną, w tym przede wszystkim zapewnić drożność rowów melioracyjnych co umożliwi regulację poziomu wody również w małych ciekach wodnych. Istotne jest również wzmocnienie retencjonowania wody przez działania strukturotwórcze, a także budowa lokalnych zbiorników wodnych w ramach programów małej retencji.
2. W powiecie międzyrzeckim do sieci wodociągowej podłączone jest ok. 89,1 % ogółu ludności powiatu, w tym 95,4% mieszkańców miast i 82,5% mieszkańców wsi. Najniższy stopień zwodociągowania jest na terenach wiejskich gminy Trzciel i wynosi 61,3%. Priorytetowym działaniem powinno być zapewnienie mieszkańcom powiatu dostępu do wody wodociągowej, jednocześnie z bezpiecznym i bezawaryjnym użytkowaniem istniejącej sieci.

9. Lista inwestycji i lokalnych działań do podjęcia w powiecie międzyrzeckim

Tabela 12. Zestawienie niezbędnych inwestycji w poprawę gospodarki wodnej na terenie powiatu międzyrzeckiego, woj. lubuskie.

Partner/ Gmina	RZGW	Zarząd zlewni	Nazwa inwestycji	Całkowity zakres rzeczowy zadania /krótki opis, w tym parametry techniczne	Współrzędne X,Y w układzie 92	Stopień przygotowania inwestycji	Zakres wymaganej dokumentacji	Okres realizacji inwestycji	Szacowany koszt zadania [zł]	Rodzaj podmiotu odpowiedzialne go za dalsze utrzymanie inwestycji	Obszar oddziaływa nia na grunty rolne (ha)
Gmina Przytoczna/ Inwestycja na terenie Gminy Przytoczna	Poznań	Gorzów Wlkp.	Konserwacja rowów w obszarze m. Rokitno – ETAP I	Wykonanie remontu rowów, pogłębienie, ścięcie drzew, wykaszanie i odmulanie dna rowu. Odcinek 1 – ok. 1,6 km (za m. Rokitno w kier. Twierdzielewa)	X: 525723,92 Y: 270919,64 X: 525764,50 Y: 272031,86	Wstępny	Uproszczona	2023-2030	300 000	Gmina Przytoczna	min. 300 ha (główny kanał zbiorczy)
			Konserwacja rowów w obszarze m. Rokitno ETAP II	Wykonanie remontu rowów, pogłębienie, ścięcie drzew, wykaszanie i odmulanie dna rowu. Odcinek 2 – ok. 2 km (m. Rokitno w kier. Przytocznej)	X: 52504,88 Y: 273433,11 X: 526818,88 Y: 273476,09	Wstępny	Uproszczona	2023-2030	300 000	Gmina Przytoczna	ok. 120 ha
			Utworzenie ścieżki dydaktycznej nad jez. Przytoczno	Wykonanie ścieżki dydaktycznej celem podnoszenia świadomości mieszkańców o konieczności ochrony środowiska naturalnego w tym strefy bagiennej przy jez., długość ok. 1500 m	X: 528094,77 Y: 275880,49	Wstępny	Projekt wraz z pozwoleniem na budowę	2025-2026	1 500 000	Gmina Przytoczna	Brak danych
			Odbudowa zbiornika małej retencji w m. Strychy	Odtworzenie zbiornika retencyjnego, wykarczowanie drzew i krzewów, odmulenie zbiornika, wyrównanie skarp. Pow. około 0,2 ha	X: 529463,70 Y: 283098,98	Projekt budowlany	Projekt wraz z pozwoleniem na budowę	2024-2028	800 000	Gmina Przytoczna	Brak danych
			Przebudowa sieci wodociągowej w m.	Kompleksowe wykonanie całości sieci wraz z infrastrukturą oraz stacją podnoszenia ciśnienia. Wykluczenie odcinków	X: 527454,65 Y: 283366,21	Koncepcja	Projekt wraz z pozwoleniem na budowę	2023-2025	2 300 000	Gmina Przytoczna	Brak danych

			Wierzbno – etap II	awaryjnych z azbestocementu. Kontynuacja inwestycji.							
			Budowa ujęcia wody w Nowinach	Wykonanie ujęcia wody w Nowinach o wydajności studni do 25m ³ /h	X: 5832119,17 Y: 5550886,63	Wstępny	Uzyskanie pozwolenia na budowę i pozwolenia wodno prawnego	2023-2026	300 000	Gmina Przytoczna	Brak danych
			Budowa ujęcia wody w Rokitnie	Wykonanie ujęcia wody w Rokitnie o wydajności studni do 40m ³ /h	X: 5824517,28 Y: 5543029,82	Wstępny	Uzyskanie pozwolenia na budowę i pozwolenia wodno prawnego.	2023-2026	300 000	Gmina Przytoczna	Brak danych
			Budowa ujęcia wody w Lubikowie	Wykonanie ujęcia wody w Rokitnie o wydajności studni do 40m ³ /h	X: 5822810,20 Y: 5545928,81	Wstępny	Uzyskanie pozwolenia na budowę i pozwolenia wodno prawnego.	2023-2026	300 000	Gmina Przytoczna	Brak danych
			Modernizacja sieci wodociągowej w Twierdzielewie	Modernizacja sieci wodociągowej w Twierdzielewie, która ulega częstym awariom i w sposób niekontrolowany przenika woda warstw powierzchniowych, tracąc cenne podziemne zasoby wodne.	X: 5823025,36 Y: 5539976,16 X: 5822877,70 Y: 5540009,36	Wstępny	Projekt i pozwolenie na budowę.	2023-2026	80 000	Gmina Przytoczna	Brak danych
			Modernizacja sieci wodociągowej w Przytocznej	Modernizacja sieci wodociągowej w Przytocznej, która ulega częstym awariom i w sposób niekontrolowany przenika woda warstw powierzchniowych, tracąc cenne podziemne zasoby wodne.	X: 5827544,17 Y: 5545895,84 X: 5827402,38 Y: 5546049,75	Wstępny	Projekt wraz z pozwoleniem na budowę	2023-2026	150 000	Gmina Przytoczna	Brak danych
Gmina Międzyrzecz/ Inwestycja na terenie Gminy Międzyrzecz	Poznań	Gorzów Wlkp.	Inwentaryzacja istniejących urządzeń wodnych	Inwentaryzacja rowów melioracyjnych szczegółowych, inwentaryzacja istniejących urządzeń wodnych w układzie sołectw, Inwentaryzacja istniejących urządzeń piętrzących				Do końca 2023 r.	800 000	Gmina Międzyrzecz	Brak danych

			Zaktualizowanie dokumentacji urzędzeń wodnych na terenie gminy	Dokumentacja techniczna dot. urzędzeń wodnych na terenie gminy Międzyrzecz, ich konserwacji.				Do końca 2023r.	800 000	Gmina Międzyrzecz	Brak danych
			Analiza sposobów uzupełniania wody w Jeziorze Głębokie.	Analiza sposobów uzupełniania wody w Jeziorze Głębokie.	Mała retencja z możliwością uzupełnienia wody w jeziorze Głębokie.	Analiza techniczna przygotowana na zlecenie Powiat Międzyrzecki Starostwo Powiatowe, współfinansowane przez Gminę Międzyrzecz: 1. Analiza właściwa, 2. Inwentaryzacja zdjęciowa, 3. Charakterystyka warunków hydrograficznych i hydrologicznych 4. Charakterystyka przyrodnicza, 5. Analiza graficzna.		Do końca 2025r.	7 000 000	Skarb Państwa	Brak danych
Trzciel			Pogłębienie rzeki Obrad od Trzciela w górę i w dół								
Gmina Skwierzyna/ Inwestycja na terenie Gminy Skwierzyna	Poznań	Poznań	Zwodociągowanie m. Gościno, Osetnica, Warcin, Dobrojewo wraz z przebudową stacji uzdatniania wody w Murzynowie	Wodociąg w Dobrojewie. Obecnie mieszkańcy korzystają z przydomowych studni. Z uwagi na niski poziom wód gruntowych woda w studni wysycha, a jej jakość nie spełnia parametrów. Inwestycja podzielona jest na III etapy. I etap dotyczy zaprojektowania i modernizacji stacji uzdatniania wody w Murzynowie oraz wykonania wodociągu na odcinku Murzynowo-Gościno.		Inwestycja nie została rozpoczęta Opracowany został Program Funkcjonalno-użytkowy	Dokumentacja projektowa, pozwolenia na budowę	Do 2030r.	18 mln zł	Gmina	

Gmina Skwierzyna/ Inwestycja na terenie Gminy Skwierzyna	Poznań	Poznań	Melioracje przywrócenie do funkcjonowania w Skwierzynie i na terenie Sołectw. Odbudowa zbiornika wodnego „Olszynki”	Odbudowa i przywrócenie funkcjonowania.		Inwestycja nie została rozpoczęta	Nie dotyczy	Do 2030 r.	3 mln. zł	Gmina	
Gmina Skwierzyna/ Inwestycja na terenie Gminy Skwierzyna	Poznań	Poznań	Odbudowa portu rzeczno-ego	Odbudowa portu rzeczno-ego jako zbiornika wodnego		Inwestycja nie została rozpoczęta	Dokumentacja projektowa, pozwolenia na budowę	Do 2030 r.	3 mln zł	Gmina	

10. Wykorzystane materiały

Akty prawne i dokumenty JST:

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy; Dz.U. poz. 1615 z 3 września 2021 r.
- Załącznik Nr 1 do Planu Przeciwdziałania Skutkom Suszy. Lista zadań inwestycyjnych z PPI służących zwiększeniu retencji oraz wspierających przeciwdziałanie skutkom suszy - lista A.
- Załącznik Nr 2 do Planu Przeciwdziałania Skutkom Suszy. Lista zadań inwestycyjnych związanych ze zwiększeniem retencji korytowej w zlewniach na obszarach wiejskich - lista B.
- Załącznik Nr 3 do Planu Przeciwdziałania Skutkom Suszy. Lista inwestycji zgłoszonych przez podmioty zewnętrzne (spoza PGW WP) - lista C.
- Załącznik Nr 4 do Planu Przeciwdziałania Skutkom Suszy. Katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.
- Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030; Uchwała Sejmiku Województwa Lubuskiego XXVIII/397/21 z dnia 15 lutego 2021 r.
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego; Uchwała Sejmiku Województwa Lubuskiego XLI/667/18 z dnia 23 kwietnia 2018 r.
- Program Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Międzyrzeckiego; Uchwała Rady Powiatu Nr XXVIII/106/2001 z dnia 24 października 2001 r., z późn. zm.
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Międzyrzeckiego Powiatu Międzyrzeckiego; Uchwała Rady Powiatu Nr XX/147/04 z dnia 30 czerwca 2004 r., z późn. zm.
- Projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły.
- Strategia rozwoju ponadlokalnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Gorzowa Wielkopolskiego 2030.
- Lokalna Strategia Rozwoju Krainy Szlaków Turystycznych 2009-2015 sporządzona dla Stowarzyszenia „Kraina Szlaków Turystycznych – Lokalna Grupa Działania”.
- Projekt Strategii Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022-2026; w fazie konsultacji społecznych
- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Bledzew na lata 2007-2013.
- Program ochrony środowiska dla Gminy Bledzew na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027; Uchwała Rady Gminy nr XV/112/20 z dnia 11 lutego 2020 r.
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego na lata 2011-2020 dla Gminy Przytoczna; Uchwała Rady Gminy Nr XIII/74/2011 z dnia 28 października 2011 r., z późn. zm.
- Projekt Strategii Rozwoju Gminy Przytoczna na lata 2021-2027; w fazie konsultacji społecznych
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Pszczew; Uchwała Rady Gminy Nr XXXVI.223.2013 z dnia 30.12.2013 r.
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Międzyrzecz na lata 2011-2020; Uchwała Rady Gminy nr XVIII/129/12 z dnia 27 marca 2012 r., z późn. zm.
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Skwierzyna na lata 2016-2022; Uchwała Rady Miasta nr XV/109/15 z dnia 3 grudnia 2015 r., z późn. zm.
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Skwierzyna na lata 2023-2030 oraz Program Rewitalizacji Gminy Skwierzyna na lata 2024-2030 - w opracowaniu.
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Trzciel na lata 2016-2023; Uchwała Rady Miejskiej nr XIII/84/2015 z dnia 17 grudnia 2015 r., z późn. zm.

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bledzew; Uchwała Rady Gminy nr I/127/20 z dnia 27 marca 2020 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bledzew.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Przytoczna; Uchwała Rady Gminy nr XXVII/169/2013 z dnia 28 marca 2013 r., z późn. zm.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pszczew; Uchwała Rady Gminy nr XII.72.2019 z dnia 26 czerwca 2019 r.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzyrzecz; Uchwała Rady Miasta nr XXVI/231/20 z dnia 27 października 2020 r.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Skwierzyna; Uchwała Rady Miasta nr XXX/235/21 z dnia 18 lutego 2021 r., z późn. zm.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzciel; Uchwała Rady Miejskiej XIV/126/00 z dnia 25 lutego 2000 r., z późn. zm.
- Program Ochrony Środowiska na lata 2017-2020 z perspektywą do 2023 dla Gminy Przytoczna; w fazie konsultacji.
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Międzyrzecz na lata 2020-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Skwierzyna na lata 2021-2024; Uchwała Rady Miasta nr XLIV/339/21 z dnia 21 grudnia 2021 r.
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Trzciel na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 oraz Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzciel na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024.
- Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków, AKPOŚ 2017, Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie ogłoszenia aktualizacji krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych.
- Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków, AKPOŚ 2020, projekt, 2020 r.
- Uchwała nr XXIX.221.2020 Rady Gminy Pszczew z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granicy aglomeracji Pszczew.
- Uchwała nr XXVII/217/20. Rady Miejskiej w Skwierzynie z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Skwierzyna.
- Uchwała nr XIX/151/2020 Rady Miejskiej w Trzcielu z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Trzciel.
- Uchwała nr XXV.133.2020. Rady Gminy Przytoczna z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Przytoczna.
- Uchwała nr XXVII/250/20 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Międzyrzecz.

Opracowania literaturowe:

- Łabędzki L., Kasperska-Wołowicz W., 2022. Klimatyczny bilans wodny w skali Świata, kontynentu, Polski (opady, susze). Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badawczy Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego, Woda w rolnictwie i na obszarach wiejskich. CDR w Brwinowie, https://woda.cdr.gov.pl/images/aktualnosci/Klimatyczny_bilans_wodny.pdf; Dostęp 21-03-2022.

- IUNG-PIB, 2022. Klimatyczny Bilans Wodny za okres od 21 kwietnia do 20 czerwca 2021. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy, <https://www.iung.pl/2021/06/23/klimatyczny-bilans-wodny-za-okres-od-21-kwietnia-do-20-czerwca-2021/>; Dostęp 14-03-2022.
- Stop suszy. Opracowanie planu przeciwdziałania skutkom suszy na obszarach dorzeczy. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. https://stopsuszy.pl/stop_suszy_2020/; Dostęp 14-03-2022.
- Matusiak R., 2020. Na czym polega mała retencja? Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. <https://wody.gov.pl/mala-retencja/na-czym-polega-mala-retencja>; Dostęp 14-03-2022.

Źródła danych:

- Objaśnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski (<https://geolog.pgi.gov.pl/>), powiat międzyrzecki, arkusze: 388, 389, 390, 427, 428, 429, 465, 466, 467, 502, 503.
- Statystyczne Vademecum Samorządowca, 2017. Powiat międzyrzecki. Urząd Statystyczny w Zielonej Górze.
- Bank Danych Lokalnych, 2022. Powiat międzyrzecki: Ludność; Rolnictwo; Stan i ochrona środowiska; Powszechne Spisy Rolne: PSR 2010; PSR 2020. <https://bdl.stat.gov.pl/>
- Portrety powiatów i gmin województwa lubuskiego w 2020r. <https://zielonagora.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/inne-opracowania/portrety-powiatow-i-gmin-województwa-lubuskiego-w-2020-r-,5,7.html>. Portrety powiatów i gmin województwa lubuskiego w 2020r. <https://zielonagora.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/inne-opracowania/portrety-powiatow-i-gmin-województwa-lubuskiego-w-2020-r-,5,7.html>
- Rocznik Statystyczny - Województwo lubuskie. Podregiony, powiaty, gminy, 2018.
- IUNG-PIB, 2022. Zagrożenie suszą na poziomie gminy. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy, <https://susza.iung.pulawy.pl>; Dostęp 14-03-2022.
- IUNG-PIB, 2020. System Monitoringu Suszy Rolniczej. Zagrożenie suszą na poziomie gminy (Rok: 2020). Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy, <http://geoserver.iung.pulawy.pl/tabele/0801/>; Dostęp 14-03-2022.
- Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania; Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16, red. Ilona Biedroń, projekt i raport zbiorczy, badania pilotażowe wraz z załącznikami.